

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 48
din 23.01.2019

Dosar nr: 429/2017
Petiția nr: 4249/21.08.2017
Petent:
Reclamată :
Martori :
:

Obiect: afirmații rasiste cu privire la etnia petentului

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului
Numele și sediul reclamatei/martorilor
Martori:

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

6. Prin adresa nr. 4249 din 21.08.2017, petentul salariat al Asociației de Proprietari sesizează Consiliul cu privire la afirmațiile rasiste la adresa etniei sale.

III. Procedura de citare

7. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

8. Prin adresa nr. 4728/18.09.2017 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 4728/18.09.2017 a fost citată partea reclamată, precum și părțile indicate ca martori pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 03.10.2017. La termenul de audieri părțile nu s-au prezentat. Prin adresa nr. 5085 din 03.10.2017 au fost înaintate două declarații de martori care

au fost comunicate părții reclamate. Până la termenul de audieri partea reclamată nu a înaintat un punct de vedere.

Susținerile petentului

9. Prin adresa nr. 4249 din 21.08.2017, petentul salariat al Asociației de Proprietari sesizează Consiliul cu privire la afirmațiile rasiste la adresa etniei sale. Susține faptul că în momentul toaletării arbuștilor din jurul blocului reclamata a folosit cuvinte jignitoare cu privire la etnia acestuia, respectiv **“țigan împuțit cu cap de porc”**. Are un comportament recalcitrant și jighește de fiecare dată când are ocazia. Polițiștii de proximitate au sancționat partea reclamată tot pentru agresivitatea verbală, cu toate acestea continuă să jighească și să umilească petentul.

10. Întotdeauna este nemulțumită, la adunările generale ale asociației este obligatoriu să vină polițistul de proximitate deoarece este recalcitrantă și nu este de acord cu nimic, spre exemplu spune că panourile solare produc inundații, aspensoarele care udă spațiul verde sunt cancerigene, etc.

Susținerile reclamatei

11. Până la termenul de audieri partea reclamată nu a înaintat un punct de vedere.

12. Din declarațiile aflate la dosarul cauzei reiese faptul că reclamata a folosit în repetate rânduri afirmațiile supuse analizei Consiliului de către petent, respectiv, **“țigan împuțit cu cap de porc” precum și “țigan jegos”**.

V. Motivele de fapt și de drept

13. **În fapt**, Colegiul director constată că partea reclamată a folosit cuvinte jignitoare la adresa petentului, și anume: **“țigan împuțit cu cap de porc”**.

14. **În drept**, conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

15. De asemenea, se reține art. 15 al O.G. nr. 137/2000 care prevede următoarele: „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, **orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umiltoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestuia la o rasă, naționalitate, etnie, religie,**”

categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

16. Raportat la speță, reținem că declarațiile martorilor confirmă aspectele sesizate de petent: **“țigan împuțit cu cap de porc” precum și “țigan jegos”**, afirmații care aduc atingere gravă **demnității persoanelor care aparțin etniei rome, cauzând acestora un sentiment de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi.**

17. Colegiul director în prezenta speță constată săvârșirea unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, sub incidența sancționării părții reclamate cu avertisment, motivat de faptul că partea reclamată se află la prima abatere.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 6 pentru și un vot împotriva (opinie separată)** ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi);
2. Sancționarea reclamatei cu avertisment (cu 6 voturi pentru și 1 vot împotriva ale membrilor prezenți la ședință);
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data: 28.01.2019

Motivele de fapt și de drept redactate P.C.S. și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea faptei de discriminare:

1. Avertismentul contravențional poate fi aplicat în mod exclusiv în conformitate cu prevederile **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7. **O.G. nr. 137/2000** nu prevede posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment.

2. Respectivele articole din **O.G. nr. 2 din 2001** prevăd următoarele:

„Art. 5. [...]”

(2) *Sancțiunile contravenționale principale sunt:*

a) *avertismentul;*

b) *amenda contravențională;*

c) *prestarea unei activități în folosul comunității.*

[...]

Art. 6.

(1) *Avertismentul și amenda contravențională se pot aplica oricărui contravenient persoană fizică sau juridică.*

[...]

Art. 7.

(1) Avertismentul constă în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale.

(2) Avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă.

(3) Avertismentul se poate aplica și în cazul în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune.”

3. În primul rând observ încălcarea prevederilor art. 7 alin. 1 din **O.G. nr. 2 din 2001**, având în vedere faptul că avertismentul nu a fost însoțit de recomandarea de a respecta dispozițiile legale.

4. În al doilea rând consider că fapta nu este de gravitate redusă. Pe de o parte se constată că reclamata nu este la prima faptă de jignire. Cum arată petentul, a mai fost sancționat de polițiști pentru jigniri, însă reclamata nu și-a modificat comportamentul. Colegiul director trebuia să analizeze inclusiv comportamentul ulterior al petentei, constatând că nu a depus punct de vedere la dosar și nu a regretat ulterior cele întâmplate. Pe de altă parte rasismul este o formă extrem de gravă de discriminare, prin jurisprudența sa CEDO arată că discriminarea etnică este cea mai gravă formă de discriminare, atât de gravă, încât poate reprezenta chiar tratament care încalcă art. 3 din **Convenția europeană a drepturilor omului** (dreptul la un tratament uman). A se vedea în acest sens spre exemplu **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005.

5. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă, în condițiile în care nu sunt respectate condițiile aplicării avertismentului stabilite prin art. 7 din **O.G. nr. 2 din 2001**.

6. Cum se observă, opinia majoritară nu motivează în niciun fel aplicarea avertismentului, recunoscând implicit că nu poate fi dată o astfel de motivare.

7. În concluzie, consider că fapta de discriminare constatată trebuia sancționată cu amendă contravențională.

Haller István